

ဖထက်ဒြိုက်

(ငြိမ်းချမ်းရေး အတွေးရသစာစု)

ဦးဘုန်း(ဓာတု)မန္တလေး

“ဗထက်ခြိုက်” ငြိမ်းချမ်းရေးအတွေးရသစာစုနှင့် ပတ်သက်၍

(၁)

“ရသစာပေ ကျဆုံးသွားပြီလော”

“ဘာကြောင့် ရသစာပေ ကျဆုံးသွားရတာလဲ”

ခုတစ်လော စာပေလောကတွင် မကြာခဏ ကြားနေရသော အသံ ဗလံများ ဖြစ်ပါသည် ။ အ ကြောင်းမျိုးစုံ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း စာမဖတ်ကြခြင်းက အရင်းခံ ဖြစ်သည် ။ မဖတ်ချင်ကြတာလား မ ဖတ်နိုင်ကြတာလား။ စာမဖတ်ဖြစ် ကြခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မိမိကိုယ်မိမိသာ အသိဆုံး ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။ ဆင်ခြေတွေလည်း မျိုးစုံ ရှိပေလိမ့်မည်။

သို့သော် ထိုသို့စာမဖတ်ကြခြင်း၏ နောက်ဆက်တွဲ အကျိုး၊ အပြစ်ကိုရော သေသေချာချာ သိကြပါရဲ့ လား။ ဆန်းစစ်ကြည့်မိကြပါရဲ့ လား ဟု မေးလျှင် မည်သို့ ဖြေကြမည်မသိ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်က သုတေသနပြုထားသော နိုင်ငံတကာ စာဖတ်နှုန်း လေ့လာမှု စစ်တမ်းအရ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် တစ်ပတ်လျှင် ၁၀.၇ နာရီ စာဖတ်၏။ တရုတ်နိုင်ငံတွင် တစ်ပတ်လျှင် ၈ နာရီ စာဖတ် ၏။ အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလန်တွင် တစ်ပတ်လျှင် ၅ နာရီ စာဖတ်၏။ ဂျပန်တွင် တစ်ပတ်လျှင် ၄ နာရီ စာဖတ်၏ ဟူ၍ လေ့လာမှတ်သားရဖူးပါသည် ။

ထို့ကြောင့် စာဖတ်သောနိုင်ငံတွေ တိုးတက်၍ တိုးတက်သော နိုင်ငံတွေ စာဖတ်ကြသည် ဟု စကားပုံတွင် ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ တွင် မူ အခြားစာဖတ်သော နိုင်ငံများကဲ့သို့ တစ် ဦးချင်း စာဖတ်ချိန် ကြိမ်နှုန်းအရ တစ်ပတ်လျှင် ဘယ်နှနာရီဟု တိကျသေချာစွာ မပြောနိုင်သော် လည်း တစ်လောက ဖတ်လိုက်ရသော သတင်းစာဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်တွင် မူ လူဦးရေ၏ နှစ်ဆယ် ရာ နှုန်းသာ စာဖတ်သူရှိကြောင်း သိလိုက်ရပါသည်။ ။

စာမဖတ်သောနိုင်ငံနှင့် စာမဖတ်သောလူမျိုး မတိုးတက်ခြင်းမှာ ဘာဆန်းပါသနည်း။

(၂)

စာဖတ်သူ နှစ်ဆယ်ရာနှုန်းမျှသာရှိသော အခြေအနေမျိုး၌ ပွင့်လင်းမြင်သာခေတ် နိုင်ငံရေး စာပေများ နှင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများ ပုဂ္ဂိုလ် (လူချစ်များ သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ပါ) နိုင်ငံရေး သမားတို့ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆန်ဆန် စာပေမျိုးတွေကိုသာ ရှေ့တန်းတင် ဗန်းပြ၍ ရောင်းစားနေကြသော စာအုပ်ဆိုင် ကြီးများ လောကတွင် ရသစာပေ၏ အဆင့်အတန်းက မည်သည့် အဆင့်မှာ လဲ၊ မည်သည့် နေရာမှာ လဲ။

ကိုယ်တွေ့ကြုံတာ ပြောရလျှင် ကျွန်တော်၏ ရသစာပေဆိုင်ရာ ရုပ်ပုံလွှာ စာအုပ်တစ်အုပ် တစ်လောက ထွက်ပါသည်။ ။ စာအုပ်ထွက်ရက်တစ်ပတ်ကျော်ကျော်ပဲ ရှိပါသေး၏။ ပန်းဆိုးတန်းက စာအုပ်ဆိုင်ကြီးသုံးဆိုင် တွင် အရေးပေါ် တစ်အုပ်ပြန်ဝယ်ချင်လို့ ဝင်မေးသည်။ ။ နှစ်ဆိုင်က ကုန်ပြီဟု ပြော၏။ နောက်ထပ် ရမည်၊ မရမည် မပြော။ နောက်တစ်ဆိုင်ကမူ တစ်အုပ် ကျန်သေး၍ ခဏစောင့် ပါဟု ဆိုသည်။ ။ တော်တော်နှင့် ရှာမတွေ့။ ချောင်ကြို ချောင်ကြားတွေ အနံ့ရှာလို့ နာရီဝက်ခန့်

ရှိမှ ရှာ တွေ့သည်။ ကျွန်တော် တော်တော်လေး တရားရလိုက်မိပါသည်။ ။ နေ့မြင်ညပျောက် လူ့ဘဝကြီးမှာ နှစ် ပေါင်းလေးဆယ်ကျော် မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာတွေပေါ် ပျော်ပျော်ကြီး ဖြတ် ကျော်ခဲ့သည့် ရသစာပေသ မား တစ်ဦး ဖန်တီးထားသည့် ရသစာတစ်အုပ်၏ လူမြင်သူမြင် သက်တမ်း က ဆိုင်ပေါ်တွင် ဆယ် ရက်မျှပင် မရှိချေတကား။

ဤအခြေအနေမျိုးတွင် လင်းလွန်းခင်စာပေ ထုတ်ဝေသူ ဦးသိန်းလွင် (ကျောက်ပုထိုး) နှင့် ဆရာဦးဘုန်း (ဓာတု) မန္တလေးတို့ က ကျွန်တော့်အား စာပေ တာဝန်တစ်ခု အပ်နှံလာပါသည်။ ။ အမှာ စာကိစ္စ ဖြစ်၏။ နှစ်ဦးစလုံးက ခင်မင် ရင်းချာသူတွေမို့ မငြင်းသာခဲ့ပါ။ စာအုပ်အမည်ကို ကြည့်လိုက် တော့ “ဗထက် ခြိုက် (ငြိမ်းချမ်းရေး အတွေးရသစာ စု)” ဖြစ်နေပါ၏။

(၃)

ရသဟု ဆိုလိုက်သည် နှင့် အလင်္ကာကျမ်းထွက်လာ ရသကိုးပါးကို သာ မြင်ယောင်လာပါ သည်။ ။ မြန်မာတို့ သည် ရသဟူသော အသုံးအနှုန်းကို အနှောင်းဆုံး ပုဂံခေတ်လောက်ကတည်းက ထိ တွေ့လာခဲ့ကြ၏။ သီဟိုဠ် ရှင်သဃ်ရက္ခိတမထေရ်၏ “သုဗောဓာလင်္ကာရ” ကျမ်းသည် ထိုခေတ်ပုဂံ ရဟန်း ကျောင်း စာသင်တိုက်တို့ တွင် ရှိနှင့် လေပြီဟု သုတေသီတို့ အဆိုရှိပါသည်။ ။

ရသစာပေ၏ သဘောနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဇော်ဂျီက “ရသစာပေ သည် လောကသဘာဝ အချက်အလက် (Facts) ဖော်ပြမှုကို အဓိကထားသော စာမျိုး မဟုတ်ပါ။ လောကသဘာဝ အချက် အလက်တို့ ကိုပင် အခြေခံပြုလျက် ဘဝ အကောင်း အဆိုး အသိ၊ ဘဝ အကျိုး အပြစ် အသိ တင်ပြမှု ကို (ဝါ) လူ့လောက အယုတ်အမြတ်တရား (human value

s) တင်ပြမှုကို အဓိက ထားသော စာ မျိုး ဖြစ်သည်။ ။ ရသစာပေ စာရေး ဆရာ အခြေခံသော သဘာဝ အချက်အလက်တို့ ၌ သူ့ဘဝအသိ လေးနက်ခြင်း မရှိလျှင် တင်ပြပုံ၌ အသင့် ယုတ္တိညံ့လျှင် သူ့စာကို အပျော်ဖတ် သက်သက်ဟု ဆိုကြပါ သည်။ ။ သူ့ဘဝအသိ လေးနက်ခြင်းရှိလျှင် အသင့်ယုတ္တိကောင်းလျှင် သမိုင်းဝင်စာ၊ သို့မဟုတ် စာကြီး ဟု ဆိုကြပါသည်။ ။ ရသစာပေသည် ဒဿနိကဗေဒနှင့် မတူသော အချက်တစ်ချက် ရှိပါသည်။ ။ ထို အ ချက်သည် အခြားမဟုတ်။ လောကအယုတ်အမြတ်တရားကို သိအောင်ပြုရာ တွင် ရသစာပေသည် အခြောက်တိုက်သဘောဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ပရိသတ်စိတ်၌ အလိုအလျောက် သဘောပေါက်၍ ဘဝ အကောင်း အဆိုး၊ အကျိုး အပြစ် အသိ ဖြစ်လာအောင် ဖန်တီးဖွဲ့ဆို၍ ပြုတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည် ” ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခဲ့ပါသည်။ ။

(၄)

သုတစာပေကြောင့် ဦးနှောက်ဉာဏ် ရင့်သန်လာစေနိုင်သလို ရသစာပေကြောင့် နှလုံးသား ရင့်ကျက်လာစေနိုင်ပါသည်။ ။ နှလုံးသား ရင့်ကျက်မှ ဓမ္မနှင့် အဓမ္မကို ကွဲပြားအောင် ခွဲခြားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ။ နှလုံးသား ရင့်ကျက် အားကောင်းလေလေ လောကအတွက် အဖြောင့်တရား ထွန်းကား လေလေ ဖြစ်သည်။ ။ သို့မှ အယဉ်အကျေးကို ခုံမင်တတ်လာမည်။ အလှအပကို ချစ်မက် လာတတ်မည် ဖြစ်သည်။ ။ ဤကား ရသကြောင့် ရရှိသော အကျိုး။ သို့မဟုတ် ရသ၏ တန်ဖိုးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

ယနေ့ ရသစာပေ ဟူသော နယ်ပယ်တွင် ဝတ္ထု၊ ပြဇာတ်၊ ကဗျာတို့ သာမကတော့ဘဲ ရသစာ တမ်း (အက်ဆေး) များ နှင့် ရသစာစုတို့ သည် လည်း အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

ဦးဘုန်း (စာတု) မန္တလေး၏ “ဗထက်ခြိုက် (ငြိမ်းချမ်းရေး အတွေး
ရသ စာစု)” တွင် ရသ စာစုပေါင်း ၁၃ ပုဒ် ပါ၏။ စာစုတိုင်းတွင် တစ်ခု
ထက်မက သော တွေးစရာတွေကို ပေးထားသည် မှာ တကယ်ပဲ “နည်း
နည်းဖတ်ပြီး များများ တွေးစရာတွေ” ကို တွေ့ရ၍ အနှစ်ချုပ်မျှသာ တ
င်ပြသည် ကို နားလည် စေလိုပါသည် ။

‘ဗိုလ်၊ ကျား၊ သေနတ်’ စာစုတွင် သေနတ်ဆိုတာ အမြဲတမ်း မနိုင်တ
တ်သလို ဗိုလ်ဆိုတာ လည်း တစ်နေ့ ရှုံးတတ်စမြဲ ဓမ္မတာအဖြစ် သတိ
ပေး (ပညာပေး) ထားပုံက ယူတတ်လျှင် သံဝေဂရ စရာ ဖြစ်သည် ။ ‘ဗ
ထက် ခြိုက်’ စာစုတွင် တိုင်းရင်းသားတို့ ၏ ရိုးသားမှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး
ချစ်မက် မှုကို ကချင်ရိုးရာဓားဖြင့် နိမိတ်ပုံပြထား၏။ နိမိတ်ပုံက လှသ
လို အတွေးအားက လည်း ကောင်းလှ ၏။ ကချင် ကျောင်းဆရာမလေး
ပြောသည့် စကားတစ်ခွန်း ကလည်း ဖတ်မိသူတိုင်း မေ့နိုင်မှာ မ ဟုတ်
တာ သေချာသည် ။

‘ဒီကချင်မြေကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေထဲမှာ အ
စောဆုံး ရောက်ခဲ့တဲ့ ဗိုလ် ချုပ်။ ဒီဒေသမှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပိုင်တဲ့
လုပ်ကွက်တစ်ကွက်မှ မရှိဘူး’ တဲ့ ။ ရှက်တတ်သူတွေ လဲသေဖို့ ကောင်း
သည့် စကားတစ်ခွန်းဟု ဆိုလျှင် မှားမည် မဟုတ်ပါ။

‘စစ်ပွဲတွေကို ကျောခိုင်းနိုင်တဲ့ ဘုရင်’ စာစုတွင် သူရဲကောင်းဟူသ
ည့် စစ်ပွဲတွေကို အောင် နိုင်ရုံမှ မဟုတ်။ လက်နက်ကို စွန့်ပြီး ငြိမ်းချမ်း
ရေးကို ဖော်ဆောင်နိုင်မှ သူရဲကောင်းအစစ် ဟူသော ဒ သာနကို ရဲရဲရင့်
ရင့် တင်ပြထား ၏။ ‘တောင်ပံခတ်သံ’ တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးသင်္ကေတ ချိုး
ငှက်နှင့် ပတ်သက်သည့် သုတကလည်း မှတ်စရာကောင်း၏။

အထူးခြားဆုံးမှာ PEACE ဆိုသည့် စကားလုံးမှ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ တ

စ်လုံးချင်းစီ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုကာ ဖတ်စရာစာစု ငါးပုဒ် ဖြစ်အောင် ဖန်တီးထားသည့် အတတ်ပညာပဲ ဖြစ်၏။ ထိုဖန်တီးမှုကြောင့် ‘ငါတို့ အားလုံး လူတွေ’၊ ‘မျိုးစေ့’၊ ‘အင်းဆက်ပိုး’၊ ‘လူတွေ ဘာနဲ့ နေကြသလဲ’ နှင့် ‘အပြုံးတစ်ချက်’ ဟူသည့် စာစုတွေ ဖြစ်လာရ၏။ ဤအချက်ကို ကြည့်ခြင်း အားဖြင့် စာ ရေးသူ၏ စာစု၊ စာတု၊ စာပြု ဝီရိယအား ကောင်းပုံကို တွေ့ရ၏။ စေတနာအားကောင်းပုံကို မြင်ရ၏။ အားကျစရာပင်။

ဦးဘုန်း (ဓာတု) မန္တလေး၏ စာစုများ တွင် စကားပြေ အဖွဲ့အနွဲ့ အတတ်ပညာနှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်သို့ ဘယ်ညာဟု ကျွန်တော် မပြောလိုပါ။ သေချာသည် ကတော့ ပုံသဏ္ဌာန်ထက် အကြောင်းအရာကို ဦးစားပေးသလို အရေးအသား အဖွဲ့အနွဲ့ထက် အတွေးကို ဦးစားပေးတာ တွေ့ရ၏။ ‘အပြ’ထက် ‘အပြော’ကို အလေးသာပုံရ၏။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် သူ ကျွမ်းကျင်သော ‘အပြော’ ဘာသာရပ်ကသာ သူ့စကားပြေကို ဦးဆောင်နေလေ့ရှိသည် ဟု ကျွန်တော် မြင်သည် ။ ထိုစကားပြေ၌ တစ်ခါတစ်ရံ သရော်ဟန်ငွေ့ငွေ့လေး ထည့်သွားပုံကိုလည်း တွေ့ရတတ်ပါသည် ။ နှစ်သက်စရာပါ။

မည်သို့ဆိုစေ . . . သူ့စိတ်က ရိုး၍ သူ့စေတနာက ရှင်းသောကြောင့် သူ့စကားပြေမှာ ရိုးရှင်း နေသည် ။ ပြေပြစ်နေသည် ။ ချောမွေ့နေသည် ။ အရေး ရှင်းသောကြောင့် စာဖတ်သူအား တွေးစေလို သော အတွေးလည်း ရှင်းမည်မှာ သေချာသည် ။

စာရေးဆရာ ကိုင်စွဲသည့် ဆောင်ပုဒ်ကလည်း “နည်းနည်း ဖတ်ပြီး များများ တွေးဖို့ ”မဟုတ် လား။

ကျွန်တော်၏ အမှာ စာနှင့် ပတ်သက်၍ စာပေနယ်တွင် တူလိုသား
လို ချစ်ခင်ရသော လူငယ် စာရေးဆရာ၊ စာဟောဆရာတစ်ယောက်၏
စကား တစ်ခွန်းဖြင့် အနားသတ်ချင်ပါသည်။ ။

“ဒီကနေ့ ကျွန်တော်နဲ့ အတူတူတွဲပြီး စာတွေ ရေးခဲ့၊ စာတွေ
ဟောခဲ့ကြတဲ့ လက်တွဲဖော်ထဲမှာ ဆရာဦးဘုန်း (ဓာတု) မန္တလေးဟာ
အကြိုးစား ဆုံးပဲ ဆရာရဲ့ ”

ကျွန်တော် အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ပါသည်။ ။

စေတနာကောင်းနှင့် စာကောင်းရေးဖို့ ကြိုးစားနေခြင်း ဖြစ်သည် ဟူ
၍ . . . ။

မေတ္တာဖြင့် . . .

မြေလတ်မောင်မြင့်သူ

၁၅-၈-၂၀၁၅